

Lakiosasto

5.12.1997

Työeläkelaitoksille

- 1 VAKAVARAISUUSVAATIMUKSET ULOTETAAN ELÄKEKASSOIHIN JA ELÄKESÄÄTIÖIHIN**
- 2 VAKUUTUSKASSALAKIIN JA ELÄKESÄÄTIÖLAKIIN OTETAAN SALASAPITOVELVOLLISUUTTA KOSKEVAT TÄYDENTÄVÄT SÄÄNNÖKSET**

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vakuutuslainsäädännön muuttamisesta (HE 221/1997 vp)

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eläkesäätiölain muuttamisesta (HE 222/1997 vp)

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vakuutuslainsäädännön ja eläkesäätiölain muuttamisesta (HE 228/1997 vp).

1
EHDOTETUT MUUTOKSET

Liitteenä ovat tekstit hallituksen esitysten pääasiallisesta sisällöstä sekä lakien rinnakkaistekstit.

2
VOIMAANTULOT

Vakavaraisuussäännökset (HE 221/1997 vp ja HE 222/1997 vp)

Vakuutuslainsäädännön muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkekassojen lisäeläkevastuun kartuttamisen osalta sekä muuta kuin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkekassan indeksikorotusvastuun osalta 31.12.1997. Muilta osin laki tulisi voimaan 1.1.1998.

Eläkesäätiölain muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden lisäeläkevastuun kartuttamisen osalta, lakisääteistä sekä muuta kuin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden osastojen välistä varojen siirtoa koskevien uudistusten osalta ja muuta kuin lakisääteis-

Lakiosasto

5.12.1997

tä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden indeksikorotusvastuun osalta 31.12.1997. Muilta osin laki tulisi voimaan 1.1.1998.

Salassapitovelvollisuutta koskevat säännökset (HE 228/1997 vp)

Lait on ehdotettu tulemaan voimaan heti sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

3

TILAUKSET

Täydelliset hallituksen esitykset voi tilata sekä suomen- että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:sta, puhelin (09) 5660 566.

4

VALTIOPÄIVÄASIAT MYÖS INTERNETISSÄ

Hallituksen esitykset ja lakien käsittelyvaiheet saa myös Internetistä:
<http://www.eduskunta.fi>

Hakupolku on seuraava: Valtiopäiväasiat>Haku eri valtiopäiväasiakirjoista tyypeittäin>Hallituksen esitys>Haku (voit myös rajata vuoden tai kirjoittaa HE:n numeron, jos se on tiedossa).

Palvelu toimii myös ruotsinkielisenä, jolloin osoite on:
<http://www.eduskunta.fi/rfakta/welcome.htm>

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Tapio Karsikas

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vakuutuskassalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutuskassalaki siten, että työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkekassojen vakavaraisuuden järjestäminen olisi mahdollista saattaa muuttunutta sijoitusympäristöä ja työeläkejärjestelmän muutoksia vastaavaksi.

Lakiin lisättäisiin säännökset eläkekassojen vakavaraisuusvaatimuksista säätämällä työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkekassojen toimintapääomasta. Vastaavasti kuin työeläkevakuutusyhtiöillä ehdotetaan säädettäväksi vakavaraisuuteen liittyvästä valvontamekanismista, joka mahdollistaa entistä aikaisemmin puuttumisen eläkekassan toimintaan ja siten paremmin turvaa vakuutettujen edut.

Samalla ehdotetaan muutettavaksi säännöksiä, jotka koskevat eläkekassan ylitteen palauttamista työnantajaosakkaille. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös vapaaehtoisia lisäeläkkeitä myöntävän eläkekassan mahdollisuudesta sisällyttää vastuuelkaan uusi osa vakuutettujen etuuksiin annettavien

tulevien indeksikorotusten jaksottamista varten.

Esitys liittyy laajempaan kokonaisuuteen työeläkelaitosten vakavaraisuusvaatimusten ja sijoitustoiminnan uudistamisesta. Nämä uudistukset ovat tulleet voimaan vuodenvaihteessa 1996/1997 työeläkevakuutusyhtiöiden osalta ja osittain muidenkin eläkelaitosten osalta vakuutusyhtiölain, työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, merimieseläkelain, vakuutuskassalain ja eläkesäätiölain muuttamisesta annetuilla laeilla sekä 1 päivänä toukokuuta 1997 voimaantulleella työeläkevakuutusyhtiöistä annetulla lailla.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan lakisäateistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkekassojen lisävakuutusvastuun kartuttamisen osalta sekä muuta kuin lakisäateistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkekassan indeksikorotusvastuun osalta 31 päivänä joulukuuta 1997 ja muilta osin 1 päivänä tammikuuta 1998.

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 7 luvun otsikko, 79 §:n 2 momentti ja 111 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta, sellaisena kuin niistä on 79 §:n 2 momentti laissa 1296/1996, sekä *lisätään* 8 §:ään uusi 2 momentti, 83 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1777/1995, uusi 3 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 5 momentiksi, lakiin uusi 83 b—83 e §, 111 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta sekä 132 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, jolloin nykyinen 2—5 momentti siirtyvät 4—7 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

8 §

Lakisääteistä toimintaa harjoittavan eläkekassan on pidettävä lakisääteisen ja muun toiminnan varat ja velat sekä tuotot ja kulut erillään siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

7 luku

7 luku

Vakuutusmaksut ja vastuuvelka

Vakuutusmaksut, vastuuvelka ja toimintapääoma

79 §

 Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. Vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös lisävakuutusvastuuta, joka vastaa työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain (1293/1996) voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaisesta siirrosta eläkekassalle aiheutuvaa vastuuta.

 Vakuutusmaksuvastuu vastaa voimassa olevissa sitoumuksissa tarkoitetuista tulevista vakuutustapahtumista johtuvien suoritusten ja näistä sitoumuksista aiheutuvien muiden menojen pääoma-arvoa vähennettynä tulevien vakuutusmaksujen pääoma-arvolla. *Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan osalta vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Lisävakuutusvastuuta voidaan käyttää vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta syntyneen tappion sekä myös muun tappion peittämiseen ja vakuutusmaksujen alentamiseen siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö määrää. Muuta kuin ainoastaan lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan eläkekassan vakuutusmaksuvastuuna pidetään myös sellaista ministeriön määräämiä ehdot täyttävää vakuutettuihin etuuksien tuleviin korotuksiin tarkoitettua*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vastuuta (indeksikorotusvastuu), jota perusteiden mukaan ei saa käyttää muun kuin sellaisen tappion peittämiseen, joka on syntynyt vastuuvelan laskuperusteiden muuttamisesta.

83 a §

Jos eläkekassan työntekijäin eläkelain mukaisista toimintaa koskeva toimintapääoma ylittää 83 d §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan ylite mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella palauttaa osakkaille.

Osakkaille voidaan 111 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa palauttaa ne varat, jotka ylittävät 132 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetun määrän, edellyttäen, että eläkekassa on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa.

83 b §

Eläkekassan työntekijäin eläkelain mukaisista toimintaa koskevalla toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla eläkekassan tämän toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät eläkekassan sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset. Vastuuvelkaa laskettaessa ei oteta huomioon 79 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Toimintapääomaan luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella. Eläkekassan varat, velat ja sitoumukset määritellään ja arvioidaan niiden luonne huomioon ottaen sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

83 c §

Eläkekassan työntekijäin eläkelain mukaisista toimintaa koskeva vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta ottaen huomioon kyseistä toimintaa koskevien sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laskemisesta ja siihen luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella.

Edellä 83 b §:ssä tarkoitetun toimintapääoman vähimmäismäärä on yksi kolmasosa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vakavaraisuusraja, kuitenkin vähintään yksi prosentti eläkekassan 79 §:n 2 momentissa tarkoitetusta työntekijäin eläkelain mukaisesta vastuuvelasta. Toimintapääoman vähimmäismäärää vastaavan määrän on muodostuttava asetuksella säädettävistä eristä.

83 d §

Jos toimintapääoma on suurempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä, siirtoa 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen ei saa tehdä. Jos toimintapääoman rajan ylitys on luonteeltaan pysyvä, eläkekassan on järjestettävä toimintansa siten, että toimintapääoman määrä laskee alle edellä määritellyn rajan ottaen huomioon, mitä asetuksessa säädetään toimintapääomaan luettavista eristä.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitetun vakavaraisuusrajan nelinkertainen määrä mutta suurempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkekassa voi siirtää sijoitustoiminnan ylijäämän tai osan siitä lisävakuutusvastuuseen tai purkaa sitä sijoitustoiminnan alijäämän osalta. Lisäksi lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa ja purkaa vakuutusmaksuilla rajoitetusti.

Jos toimintapääoma on suurempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja mutta pienempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkekassan on siirrettävä sijoitustoiminnan ylijäämää lisävakuutusvastuuseensa. Eläkekassa voi käyttää lisävakuutusvastuuta rajoitetusti sijoitustoiminnan alijäämän peittämiseen.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja, sijoitustoiminnan ylijäämä on siirrettävä kokonaan 79 §:n 2 momentissa tarkoitettuun lisävakuutusvastuuseen eikä sijoitustoiminnan alijäämää saa peittää lisävakuutusvastuusta. Jos toimintapääoma ei ole vakavaraisuusrajan suuruinen eikä eläkekassan vakavaraisuusasemaa voida muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava vakuutusmaksuilla.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

83 e §

Lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkekassan, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, on tehtävä suunnitelma eläkekassan vakavaraisuuden vahvistamiseksi (hallituksen suunnitelma).

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 1 momentissa määritelty vakavaraisuusraja, eläkekassan on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi eläkekassan taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin eläkekassan toimintapääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä ministeriön luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 83 c §:n 2 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, eläkekassan on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmassa on osoitettava, että vakuutusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin eläkekassan toimintapääoma ylittää kolmen kuukauden kuluessa toimintapääoman vähimmäismäärän. Mikäli rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, ministeriö voi erityisen painavista syistä antaa lisäaikaa enintään kolme kuukautta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamiseksi.

111 §

Vakuutuskassa on asetettava selvitystilaan ja purettava:

2) jos tilinpäätös osoittaa alijäämää tai jos mahdollinen takuupääoma tai pohjarahasto on sosiaali- ja terveysministeriön säännöissä vahvistamaa määrää pienempi, eikä alijäämää ole peitetty taikka takuupääomaa tai pohjarahastoa täytetty kahden seuraavan tilikauden aikana; tai

3) jos kassa sääntöjen mukaan on purettava.

2) jos tilinpäätös osoittaa alijäämää tai jos mahdollinen takuupääoma tai pohjarahasto on sosiaali- ja terveysministeriön säännöissä vahvistamaa määrää pienempi, eikä alijäämää ole peitetty taikka takuupääomaa tai pohjarahastoa täytetty kahden seuraavan tilikauden aikana;

3) jos kassa sääntöjen mukaan on purettava; tai

4) jos eläkekassa ei ole toteuttanut laissa säädetyssä määräajassa 83 e §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettua taloudellisen aseman

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tervehdyttämissuunnitelmaa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmaa.

132 §

Siirrettäessä 111 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen, 83 b §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä, kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten, kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Siirrettäessä 111 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaavaa vastuuta vastaanottavaan vakuutuslaitokseen otetaan huomioon 83 b §:ssä tarkoitettu toimintapääoma 83 c §:n 1 momentissa tarkoitettun vakavaraisuusrajan kaksinkertaiseen määrään asti siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää. Muu osa toimintapääomasta voidaan palauttaa osakkaalle siten, kuin 83 a §:n 4 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998. Lain 79 §:n 2 momentti tulee kuitenkin voimaan 31 päivänä joulukuuta 1997 ja 8 §:n 2 momentti 1 päivänä tammikuuta 1999. Lain 83 d §:ää lisävakuutusvastuuseen tehtävien siirtojen osalta sovelletaan kuitenkin 31 päivästä joulukuuta 1997.

Sen estämättä, mitä tämän lain 83 c §:ssä säädetään, ennen lain voimaantuloa rekisteröidyn, lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkekassan vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärä ovat vuonna 1998 yksi kahdeksasosa ja vuonna 1999 kaksi kahdeksasosaa 83 c §:n mukaisesta vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärästä. Vastaavasti seuraavina vuosina vuoteen 2005 asti vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäis-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

määrä ovat kuluneiden kalenterivuosien osoittama määrä kahdeksasosia 83 c §:n mukaisesta vakavaraisuusrajan ja toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Sen estämättä, mitä 83 d §:n 2 momentissa säädetään, vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava raja on kuitenkin vuonna 1998 puolet täydestä määrästä ja vuonna 1999 kolme neljäsosaa täydestä määrästä.

Sen estämättä, mitä tämän lain 83 a §:ssä ja 132 §:ssä säädetään toimintapääoman siirtämisestä, vuosina 1998—2005 on kuitenkin noudatettava, mitä sosiaali- ja terveysministeriö määrää.

Lain 83 c, 83 d ja 83 e §:ää sekä 79 §:n 2 momenttia indeksikorotusvastuun osalta sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1999 sellaiseen eläkekassaan, jossa on järjestetty lakisääteisen eläketurvan lisäksi sitä täydentävää lisäturvaa.

Ennen tämän lain voimaan tuloa sosiaali- ja terveysministeriössä vireillä oleviin vastuunsiirtoa koskeviin hakemuksiin sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eläkesäätiölain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläkesäätiölakia siten, että työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden vakavaraisuuden järjestäminen olisi mahdollista saattaa muuttunutta sijoitusympäristöä ja työeläkejärjestelmän muutoksia vastaavaksi.

Lakiin lisättäisiin säännökset eläkesäätiöiden vakavaraisuusvaatimuksista säätämällä työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden toimintapääomasta. Vastaavasti kuin työeläkevakuutusyhtiöillä ehdotetaan säädettäväksi vakavaraisuuteen liittyvästä valvontamekanismista, joka mahdollistaa entistä aikaisemman puutumisen eläkesäätiön toimintaan ja siten paremmin turvaa vakuutettujen edut.

Samalla ehdotetaan muutettavaksi säännöksiä eläkesäätiön varojen palauttamisesta työnantajalle eräissä tilanteissa. Nämä säännökset koskisivat sekä työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavia eläkesäätiöitä että muuta kuin työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavia eläkesäätiöitä. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi säännöksiä varojen siirrosta sekä lakisääteistä että vapaaehtoista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön eri osastojen välillä.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös vapaaehtoisia lisäeläkkeitä myöntävän

eläkesäätiön mahdollisuudesta sisällyttää eläkevastuuseen uusi osa vakuutettujen etuuksiin annettavien tulevien indeksikorotusten jaksottamista varten.

Esitys liittyy laajempaan kokonaisuuteen työeläkelaitosten vakavaraisuusvaatimusten ja sijoitustoiminnan uudistamisesta. Nämä uudistukset ovat tulleet voimaan vuodenvaihteessa 1996/1997 työeläkevakuutusyhtiöiden osalta ja osittain muidenkin eläkelaitosten osalta vakuutusyhtiölain, työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, merimieseläkelain, vakuutuskassalain ja eläkesäätiölain muuttamisesta annetuilla laeilla sekä 1 päivänä toukokuuta 1997 voimaantulleella työeläkevakuutusyhtiöistä annetulla lailla.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden lisävakuutusvastuun kartuttamisen osalta, lakisääteistä sekä muuta kuin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden osastojen välistä varojen siirtoa koskevien uudistusten osalta ja muuta kuin lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden indeksikorotusvastuun osalta 31 päivänä joulukuuta 1997 ja muilta osin 1 päivänä tammikuuta 1998.

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 6 §:n 3 momentti, 9 §:n 16 ja 17 kohta, 6 luvun otsikko, 43 §:n 2 momentti, 45 §:n 4 momentti, 48 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 88 §:n 5 momentti, 100 §:n 1 momentti, 116 §:n 3 ja 4 kohta sekä 120 §,

sellaisena kuin niistä on 43 §:n 2 momentti laissa 1297/1996, sekä

lisätään 9 §:ään uusi 18 kohta, 45 §:ään uusi 4 momentti, jolloin muutettu 4 momentti ja nykyinen 5 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, lakiin uusi 48 a—48 d §, 88 §:ään uusi 5 ja 6 momentti, jolloin muutettu 5 momentti ja nykyinen 6 momentti siirtyvät 7 ja 8 momentiksi, 116 §:ään uusi 5 ja 6 kohta, 119 §:ään uusi 2 momentti sekä 121 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Mikäli A- tai B- osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausta.

Jos A- tai B- osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen *säännösten* ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä kattavan 46 ja 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän kyseisen osaston eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan siirtää toisen osaston eläkevastuun katteeksi. *Varojen siirto B-osastolta edellyttää kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriön suostumusta.* Siirron seurauksena sille osastolle, jolta varoja siirretään, ei saa jäädä vastuuvajausta. *Siirrettäessä varoja B-osastosta edellytetään kuitenkin, että toimintapääoma on 48 c §:n 2 momentin mukaisesti vähintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siirron jälkeen.*

9 §

Eläkesäätiön säännöissä on mainittava:

16) miten päätös sääntöjen muuttamisesta on tehtävä; sekä

17) miten eläkesäätiön omaisuus on jaettava eläkesäätiötä purettaessa.

16) miten päätös sääntöjen muuttamisesta on tehtävä;

17) miten eläkesäätiön omaisuus on jaettava eläkesäätiötä purettaessa; sekä

18) *kannatusmaksun viivästymisestä johtuvat seuraamukset ja toimenpiteet sekä kannatusmaksujen suorittamisajankohdat, jos B-eläkesäätiössä tai A B-eläkesäätiön B-osas-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tossa kannatusmaksuja suoritetaan eläkesäätiölle useammin kuin 45 §:ssä säädetään.

6 luku

6 luku

Eläkevastuu ja sen kattaminen

Eläkevastuu ja sen kattaminen sekä toimintapääoma

43 §

Eläkevastuu lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti:

1) ennen tilinpäätöshetkeä alkaneista eläkkeistä ja muista etuuksista;

2) eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista siltä osin kuin eläkkeen tai muun etuuden on katsottava karttuneen tilinpäätöshetkeen mennessä sekä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluneiden henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista; sekä

3) siitä määrästä, joka työntekijäin eläkelain muuttamisesta annetun lain (1293/1996) voimaantulosäännöksen 4 momentin mukaisesti on siirretty eläkesäätiön vastuulle.

Eläkevastuu lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti:

1) ennen tilinpäätöshetkeä alkaneista eläkkeistä ja muista etuuksista;

2) eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvien henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista siltä osin kuin eläkkeen tai muun etuuden on katsottava karttuneen tilinpäätöshetkeen mennessä sekä eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluneiden henkilöiden vastaisista eläkkeistä ja muista etuuksista;

3) työntekijäin eläkelain mukaisen toiminnan edellyttämän vakavaraisuuden ylläpitoon tarkoitettua lisävakuutusvastuusta, jota voidaan käyttää sijoitustoiminnan tappion peittämiseen sekä kannatusmaksujen alentamiseen siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää; sekä

4) vapaaehtoisten lisäeläkkeiden ja muiden etuuksien tulevista korotuksista aiheutuvasta vastuusta (indeksikorotusvastuu), jota saa käyttää tulevien korotusten lisäksi ainoastaan laskuperusteiden muuttamisesta aiheutuneen eläkevastuun kasvun peittämiseen.

45 §

Mikäli A-eläkesäätiön 46 §:n ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten mukaisen varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittävän eläkesäätiön eläkevastuun

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapääoma ylittää 48 c §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän, voidaan yllä mainitussa pykälässä säädetyin edellytyksin ja sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella palauttaa työnantajalle. AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että A-osaston eläkevastuu on katettu 47 §:n mukaisesti.

Jos A-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön A-osaston 46 §:n ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten varojen arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä pysyvästi kattavan 47 §:n mukaisesti vastuun määrän ja varojen kokonaisuudessaan ylittä-

Voimassa oleva laki

ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella palauttaa työnantajalle. Ylikatetta arvioitaessa ministeriö voi kuitenkin määrätä, että tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei eläkesäätiölle saa jäädä vastuuvajausta.

Ehdotus

vän eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen määrän, erotusta vastaavat varat saadaan sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella palauttaa työnantajalle. Ylikatetta arvioitaessa ministeriö voi kuitenkin määrätä, että tiettyjen katteeseen kuuluvien varojen arvo lasketaan käyvästä arvosta poikkeavasti. Palautuksen seurauksena ei *A-eläkesäätiölle tai AB-eläkesäätiön A-osastolle* saa jäädä vastuuvajausta. *AB-eläkesäätiössä palautuksen edellytyksenä on, että AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapääoma ylittää 48 c §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän.*

48 §

B- ja AB- eläkesäätiön on työnantajan asettamalla vakuudella tai sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä muulla tavalla järjestettävä työntekijään eläkelain vähimmäisehtojen mukainen toimintansa siten, että syntyy vakuutettuja etuja turvaaja suhde eläkesäätiön sitoumusten ja vastuukyvyn välille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun vakuuden on oltava 46 §:ssä tarkoitettuja katekelpoisia varoja ja sitoumuksia. Vakuuden määrä on neljä kahdestoista osaa eläkesäätiön vuoden vastuumenoista, kuitenkin vähintään 500 000 markkaa ja enintään 15 prosenttia eläkesäätiön eläkevastuun määrästä. Vuoden vastuumenoilla tarkoitetaan eläkkeistä tilivuonna aiheutuneiden suoritus- ja eläkevastuun muutoksen yhteismäärää.

Eläkesäätiön toiminnan aikana on edellä tässä pykälässä tarkoitettu vakuus sen asettajan vaatimuksesta palautettava siltä osin kuin se kulloinkin ylittää vakuudelle 2 tai 3 momentissa säädetyn vähimmäismäärän.

48 §

B- ja AB- eläkesäätiön on työnantajan asettamalla vakuudella tai sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä muulla tavalla turvattava kannatusmaksujen suorittaminen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun vakuuden (*kannatusmaksuvakuus*) on oltava 46 §:ssä tarkoitettuja katekelpoisia varoja ja sitoumuksia. *Kannatusmaksuvakuuden vähimmäismäärä on neljä kahdestoistaosaa eläkesäätiön vuoden vastuumenoista, kuitenkin vähintään 500 000 markkaa ja enintään 15 prosenttia eläkesäätiön eläkevastuun määrästä. Vuoden vastuumenoilla tarkoitetaan eläkkeistä tilivuonna aiheutuvien suoritus- ja eläkevastuun muutoksen yhteismäärää. Jos eläkesäätiön säännöissä määrätään kannatusmaksuja suoritettavaksi useammin kuin kolmannesvuosittain, kannatusmaksuvakuuden vähimmäismäärää pienennetään maksuvälin muutosta vastaavasti.*

Eläkesäätiön toiminnan aikana on edellä tässä pykälässä tarkoitettu vakuus sen asettajan vaatimuksesta palautettava siltä osin kuin se kulloinkin ylittää vakuudelle 2 tai 3 momentissa säädetyn vähimmäismäärän, *jollei vakuutta ole luettu osaksi eläkesäätiön toimintapääomaa.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

48 a §

B-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön B-osaston toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla työntekijäin eläkelain mukaisen toiminnan varat ja muut niihin rinnastettavat sitoumukset ja vakuudet ylittävät sanotusta vakuutustoiminnasta johtuvat velat ja muut näihin rinnastettavat sitoumukset. Eläkevastuun määrää laskettaessa ei oteta huomioon 43 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua lisävakuutusvastuuta. Toimintapääomaan luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella. Eläkesäätiön varat, velat ja sitoumukset määritellään ja arvioidaan niiden luonne huomioon ottaen sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti.

48 b §

Työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön vakavaraisuusraja määritellään riskiteoreettisesti vastaamaan yhden vuoden toimintapääoman tarvetta huomioon ottaen sijoitusten jakautuminen eri omaisuuslajeihin. Vakavaraisuusrajan laske- misesta ja siihen luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella.

Toimintapääoman vähimmäismäärä on yksi kolmasosa vakavaraisuusrajasta, kuitenkin vähintään 1 prosentti eläkesäätiön 43 §:n 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettua eläke- vastuusta. Toimintapääoman vähimmäismää- rään luettavista eristä säädetään asetuksella.

48 c §

Jos toimintapääoma on suurempi kuin 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettun vakava- raisuusrajan nelinkertainen määrä, siirtoa 43 §:n 2 momentin 3 kohdan lisävakuutus- vastuuseen ei saa tehdä. Jos toimintapää- oman rajan ylityksen voidaan katsoa olevan luonteeltaan pysyvä, eläkesäätiön on järjes- tettävä toimintansa siten, että toi- mintapääoman määrä laskee alle edellä mää- ritellyn rajan ottaen huomioon, mitä asetuk- sessa säädetään toimintapääomaan luettavista eristä.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettun vakava- raisuusrajan nelinkertainen määrä mutta suurempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkesäätiö voi siirtää sijoitustoiminnan ylijäämän tai osan siitä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lisävakuutusvastuuseen tai purkaa sitä sijoitustoiminnan alijäämän peittämiseksi. Lisäksi lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa ja purkaa kannatusmaksuilla rajoitetusti siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää.

Jos toimintapääoma on suurempi kuin 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja mutta pienempi kuin vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, eläkesäätiön on kartutettava lisävakuutusvastuutaan sijoitustoiminnan ylijäämällä. Eläkesäätiö voi käyttää lisävakuutusvastuuta rajoitetusti sijoitustoiminnan alijäämän peittämiseen. Lisävakuutusvastuuta voidaan kartuttaa myös korottamalla kannatusmaksuja.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettu vakavaraisuusraja, sijoitustoiminnan ylijäämä on siirrettävä kokonaan lisävakuutusvastuuseen eikä sijoitustoiminnan alijäämää saa peittää lisävakuutusvastuusta. Jos toimintapääoma ei ole vakavaraisuusrajan suuruinen eikä eläkesäätiön vakavaraisuusasemaa voida muulla tavoin vahvistaa, lisävakuutusvastuuta on kartutettava kannatusmaksuilla.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

48 d §

Jos B-eläkesäätiön tai AB-eläkesäätiön toimintapääoma on pienempi kuin 48 b §:n 1 momentin mukaisen vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä, on eläkesäätiön hallituksen tehtävä suunnitelma eläkesäätiön vakavaraisuuden vahvistamiseksi (hallituksen suunnitelma).

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 48 b §:n 1 momentissa määritelty vakavaraisuusraja, eläkesäätiön on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi eläkesäätiön taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelma. Tervehdyttämissuunnitelmassa on osoitettava, että kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin eläkesäätiön toimintapääoma ylittää vuoden tai erityisistä syistä ministeriön luvalla enintään kahden vuoden kuluessa vakavaraisuusrajan.

Jos toimintapääoma on pienempi kuin 48 b §:n 2 momentin mukainen toimintapääoman vähimmäismäärä, eläkesäätiön on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysmi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nisteriön hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelma. Rahoitussuunnitelmasa on osoitettava, että kannatusmaksuja lisäämällä tai muulla tavoin eläkesätiön toimintapääoma ylittää kolmen kuukauden kuluessa toimintapääoman vähimmäismäärän. Jos rahoitussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ei sanotussa ajassa ole saatu toteutetuiksi, ministeriö voi erityisen painavista syistä jatkaa aikaa enintään kolmella kuukaudella.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

88 §

Ostettaessa B-eläkesätiölle tai AB-eläkesätiön B-osastolle 78 §:n 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa työntekijäin eläkelain mukaisia eläkkeitä ja muita etuuksia vastaava etuus 1 momentissa tarkoitettusta vakuutuslaitoksesta, 48 a §:ssä tarkoitettua toimintapääomaa on siirrettävä vähintään 48 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vakavaraisuusrajaa vastaava määrä kuitenkin enintään vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää. Ostettaessa etuus 100 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintapääomaa on siirrettävä vastavasti vakavaraisuusrajan kaksinkertainen määrä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö tarkemmin määrää. Samoin menetellään vakuutustoiminnan osittaisen luovuttamisen yhteydessä.

Jos selvitystilassa olevalle B-eläkesätiölle tai AB-eläkesätiön B-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu, velat suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset täytetty, voidaan erotusta vastaavat varat palauttaa työnantajalle.

Jos selvitystilassa olevalle A-eläkesätiölle tai AB-eläkesätiön A-osastolle jää varoja sen jälkeen, kun vakuutustoiminta on luovutettu ja velat on suoritettu ja kaikki muutkin sitoumukset on täytetty, voidaan nämä varat palauttaa työnantajalle tai käyttää eläkkeen ja muiden etuuksien saajien sekä toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksien turvaamiseen tai eläkesätiön säännöissä määrättyllä muulla tavalla.

Jos eläkesätiölle jää varoja sen jälkeen, kun se on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, käytetään varat eläkkeen ja muiden etuuksien saajien sekä toimintapiiriin kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden etuuksien turvaamiseen säätiön säännöissä määrättyllä tavalla.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutus toiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyvät ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (*luovuttava eläkesäätiö*) voi niin ikään luovuttaa ministeriön suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/92) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*).

100 §

Eläkesäätiö (*sulautuva eläkesäätiö*) voi sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella tehdä sopimuksen sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön (*vastaanottava eläkesäätiö*) siten, että sulautuvan eläkesäätiön vakuutus toiminta, joka käsittää eläkevastuun, muut velat ja varat, siirtyy ilman selvitysmenettelyä vastaanottavalle eläkesäätiölle. Eläkesäätiö (*luovuttava eläkesäätiö*) voi niin ikään luovuttaa ministeriön suostumuksella vakuutustoimintansa toiselle eläkesäätiölle, vakuutuskassalain (1164/1992) mukaiselle eläkekassalle tai vakuutusyhtiölle (*vastaanottava vakuutuslaitos*), jolloin on otettava huomioon, mitä 88 §:n 5 momentissa säädetään toimintapääoman siirtämisestä.

116 §

Sen lisäksi, mitä 9 §:ssä säädetään, on yhteiseläkesäätiön säännöissä mainittava:

3) miten vapaaehtoisia lisäetuksia myöntävän eläkesäätiön kirjanpidossa kirjataan eläkevastuu sellaisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön osalta, joka on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa; sekä

4) milloin työnantajan on erottava tai tultava erotetuksi eläkesäätiöstä sekä eroavan tai erotetun työnantajan velvollisuudet eläkesäätiötä kohtaan.

3) miten vapaaehtoisia lisäetuksia myöntävän eläkesäätiön kirjanpidossa kirjataan eläkevastuu sellaisen toimintapiiriin kuuluvan henkilön osalta, joka on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa;

4) milloin työnantajan on erottava tai tultava erotetuksi eläkesäätiöstä sekä eroavan tai erotetun työnantajan velvollisuudet eläkesäätiötä kohtaan;

5) miten muut työnantajat vastaavat eroavan tai erotettavan työnantajan toimintapääomaa koskevista velvoitteista, jos eroava tai erotettava työnantaja on maksukyvytön; sekä

6) miten työnantajien osuus 45 §:ssä tarkoitettua ylikatteesta lasketaan tasaavaa järjestelmää noudattavassa osastossa ja miten ylikatetta siirretään osastojen välillä, jos niissä on eri työnantajat.

119 §

Mitä 48 b ja 48 c §:ssä säädetään toimintapääoman vähimmäismäärästä, vakavaraisuusrajaista ja siirrosta lisävakuutusvastuuseen, noudatetaan työnantajakohtaista kirjanpitojärjestelmää noudattavassa yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti. Mitä 48 d §:ssä säädetään ministeriölle toimitettavista suunnitelmista, noudatetaan kirjanpito-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

järjestelmästä riippumatta eläkesäätiökohtaisesti.

120 §

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään ylikatteen tai sen osan siirrosta, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti. Jos kuitenkin yhteiseläkesäätiö noudattaa *kirjanpidossaan tasaavaa järjestelmää* A- tai B-osaston osalta, ylikatetta ei saa siirtää kyseiseltä tasaavaa järjestelmää noudattavalta osastolta toiselle osastolle.

Mitä eläkesäätiön varojen palauttamisesta työnantajalle säädetään 45 §:n 4 momentissa, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti.

120 §

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään ylikatteen tai sen osan siirrosta *A- tai B-osastosta*, sovelletaan yhteiseläkesäätiössä työnantajakohtaisesti. Jos kuitenkin yhteiseläkesäätiö noudattaa A- tai B-osastonsa osalta tasaavaa *kirjanpitojärjestelmää*, ylikate tai sen osa *siirretään työnantajille siten kuin eläkesäätiön säännöissä määrätään.*

Mitä eläkesäätiön varojen palauttamisesta työnantajalle säädetään 45 §:n 4 ja 5 momentissa, sovelletaan *työnantajakohtaisesti sellaisessa yhteiseläkesäätiössä, joka noudattaa työnantajakohtaista kirjanpitojärjestelmää. Tasaavaa kirjanpitojärjestelmää noudattavassa yhteiseläkesäätiössä varat palautetaan työnantajille siten kuin eläkesäätiön säännöissä määrätään.*

Jos samat työnantajat eivät kuulu AB-yhteiseläkesäätiössä sekä A- että B-osastoon, on eläkesäätiön säännöissä määrättävä, miten ylikatetta siirretään osastolta toiselle. Tätä tarkoittavan muutoksen hyväksyminen edellyttää, että eläkesäätiön työnantajat antavat suostumuksensa sääntömuutokselle.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

121 §

Siirrettäessä varoja työnantajalta toiselle B-yhteiseläkesäätiössä ja AB-yhteiseläkesäätiön B-osastossa edellytetään, että siirtävän työnantajan osuus eläkesäätiön toimintapääomasta ylittää siirron jälkeen 48 c §:n 2 momentin mukaisesti vakavaraisuusrajan kaksinkertaisen määrän.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998. Lain 43, 45 ja 48 a §, 48 c §:n 1 momentti sekä 120 § tulevat kuitenkin voimaan 31 päivänä joulukuuta 1997. Lain 48 c §:n 2—4 momenttia lisävakuutusvastuun kartuttamisen osalta sovelletaan kuitenkin 31 päivästä joulukuuta 1997.

Sen estämättä, mitä tämän lain 48 b §:ssä säädetään, ennen lain voimaantuloa rekisteröidyn B-eläkesäätiön ja AB-eläkesäätiön B-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

osaston vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärä ovat vuonna 1998 yksi kahdeksasosa ja vuonna 1999 kaksi kahdeksasosaa 48 b §:n mukaisesta vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärästä. Vastaavasti seuraavina vuosina vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärä ovat kuluneiden kalenterivuosien osoittama määrä kahdeksasosia 48 b §:n mukaisesta vakavaraisuusraja ja toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Sen estämättä, mitä 48 c §:n 2 momentissa säädetään, vakavaraisuusrajan kaksinkertaista määrää vastaava raja on kuitenkin vuonna 1998 puolet täydestä määrästä ja vuonna 1999 kolme neljäsosaa täydestä määrästä.

Sen estämättä, mitä tämän lain 6, 45, 88, 100 ja 120 §:ssä säädetään toimintapääoman siirtämisestä ja palauttamisesta, vuosina 1998—2005 on kuitenkin noudatettava, mitä sosiaali- ja terveysministeriö määrää.

Ennen tämän lain voimaantuloa sosiaali- ja terveysministeriössä vireillä oleviin vakuutus toiminnan luovuttamista koskeviin hakemuksiin sovelletaan kuitenkin edelleen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi vakuutuskassalain ja eläkesäätiölain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläkesäätiölakia ja vakuutuskassalakia siten, että lakeihin otettaisiin salassapitovelvollisuutta koskevia täydentäviä säännöksiä. Eläkesäätiötä ja vakuutuskassaa koskevia salassa pidettäviä tietoja voitaisiin vastaisuudessa luovuttaa rahoitustarkastuslaissa tarkoitetulle viranomaiselle ja muullekin rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle. Salassa pidettäviä tietoja voisi luovuttaa niihin oikeutetuille sosiaali- ja terveysministeriön lisäksi myös eläkesäätiö tai vakuutuskassa.

Samalla lakeihin otettaisiin säännökset vakuutuskassan ja eläkesäätiön tilintarkastajan velvollisuudesta ilmoittaa sosiaali- ja terveysministeriölle sellaisista seikoista ja päätöksistä, jotka tilintarkastaja on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja jotka esimerkiksi saattavat vaarantaa vakuutettujen edut tai vakuutuskassan tai eläkesäätiön toiminnan jatkumisen.

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan heti sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

1.

Laki**vakuutuskassalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 165 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 610/1995, sekä lisätään lakiin siitä lailla 945/1994 kumotun 66 §:n tilalle uusi 66 § ja lakiin uusi 165 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus***66 §**

Vakuutuskassan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle vakuutuskassaa koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) rikkovan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia vakuutuskassan sääntöjä, perusteita tai vakuutuskassan toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutuskassan toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Vakuutuskassan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan sosiaali- ja terveysministeriölle I momentissa tarkoitetuista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, joka on vakuutuskassan osakas ja jossa hän toimii tilintarkastajana.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

165 §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisia tehtäviä täyttäessään tai vakuutuskassan muun kuin tämän lain mukaisen toimielimen jäsenenä on saanut tiedon kassan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta taikka jonkun henkilön terveydentilasta, ei saa sitä luvattomasti ilmaista.

165 §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisia tehtäviä täyttäessään tai vakuutuskassan muun kuin tämän lain mukaisen toimielimen jäsenenä taikka 2 momentin nojalla on saanut tiedon kassan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta taikka jonkun henkilön terveydentilasta, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna

Voimassa oleva laki

Ehdotus

suostumustaan tiedon ilmaisemiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

1) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle; sekä

3) muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle Suomen viranomaiselle.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutuskassalla on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille. Terveystilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteesen panoa varten.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö voi käyttää tämän pykälän mukaisen salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

1) tarkastaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;

2) vakuutuskassan toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen vastuunvelan, vakavaraisuusaseman, hallinto- ja kirjanpitoenettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan;

3) pakotteiden asettamiseen; sekä

4) ministeriön päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Kassan on 1 momentin säännösten estämättä ilmoitettava ulosottomiehen pyynnöstä maksamansa eläkkeen tai muun toimeentuloetuuden määrä sekä tiedossaan olevat muut laitokset, jotka maksavat edunsaajalle toimeentuloetuuksia.

Kassan on 1 momentin säännösten estämättä ilmoitettava ulosottomiehen pyynnöstä maksamansa eläkkeen tai muun toimeentuloetuuden määrä sekä tiedossaan olevat muut laitokset, jotka maksavat edunsaajalle toimeentuloetuuksia.

Rangaistus 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

165 a §

Rangaistus 165 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

2.

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 132 § sekä
lisätään lakiin uusi 36 a ja 132 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 luku

4 luku

Tilintarkastus**Tilintarkastus**

36 a §

Eläkesäätiön tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle eläkesäätiötä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) rikkovan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia eläkesäätiön sääntöjä, perusteita tai eläkesäätiön toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan eläkesäätiön toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkistuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Eläkesäätiön tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan sosiaali- ja terveysministeriölle 1 momentissa tarkoitetuista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jonka vakuutuksia eläkesäätiö hoitaa ja jossa hän toimii tilintarkastajana.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

132 §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisia tehtäviä täyttäessään on saanut tiedon eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta tai liike -tai ammattisalaisuudesta, taikka jonkun henkilön terveydentilasta, ei saa sitä *luvattomasti ilmaista.*

132 §

Joka tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisia tehtäviä täyttäessään taikka 2 momentin nojalla on saanut tiedon eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta tai liike -tai ammattisalaisuudesta taikka jonkun henkilön terveydentilasta, on velvollinen *pitä-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan tiedon ilmaisemiseen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

- 1) syyttäjän ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;
- 2) rahoitustarkastukselle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle Suomen viranomaiselle; sekä

3) muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle Suomen viranomaiselle.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, eläkesäätiöllä on oikeus luovuttaa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja Suomen syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille. Terveystilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteeseen panoa varten.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, sosiaali- ja terveysministeriö voi käyttää tämän pykälän mukaisen salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja vain:

- 1) tarkastaakseen, että vakuutustoiminnan aloittamisen edellytykset on täytetty;
- 2) eläkesäätiön toiminnan, erityisesti vakuutusteknisen eläkevastuun, vakavaraisuus- aseman, hallinto- ja kirjanpito- menettelyn sekä sisäisen tarkastustoiminnan valvontaan;
- 3) pakotteiden asettamiseen; sekä
- 4) ministeriön päätöksistä tehtyihin valituksiin vastaamiseen.

Eläkesäätiön on 1 momentin säännösten estämättä ilmoitettava ulosottomiehen pyynnöstä maksamansa eläkkeen tai muun toimeentuloetuuden määrä sekä tiedossaan olevat muut laitokset, jotka maksavat edunsaajalle toimeentuloetuuksia.

Eläkesäätiön on 1 momentin säännösten estämättä ilmoitettava ulosottomiehen pyynnöstä maksamansa eläkkeen tai muun toimeentuloetuuden määrä sekä tiedossaan olevat muut laitokset, jotka maksavat edunsaajalle toimeentuloetuuksia.

Rangaistus 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus**132 a §*

Rangaistus 132 §:n 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.
